

Kwartel in de Wieringermeer. Nog altijd hooren we in den polder kwartels, maar om een nest te vinden, dat valt niet mee. Dezer dagen met grasmaaien liep het mes van de maaimachine over een nest en doodde den vogel. De eieren zijn ondergebracht bij den jachttopziener en onder een broedsche kip gelegd. Die heeft prachtig geholpen en het is nu alleen nog maar de vraag, of de kwartelkuikentjes voor zichzelf zullen kunnen zorgen.

Middenmeer, 12 Juni '38.

H. GEURKINK.

Klapekster broedend op Schouwen. Een paar weken geleden, tijdens een verblijf in Renesse zagen wij daar in de duinen een Klapeksterpaar, dat daar blijkbaar een nest had. Op een afstand van 15 à 20 m konden wij ze uitstekend waarnemen.

Laren, 20 Juni '38.

FR. GERHARD.

Trekwaarneming. Door het lezen van Uw mooie boeken, kwam ik er toe steeds meer acht op de vogels te slaan.

Nu bemerkte ik op 14 April 10 u. a.m. dat twee kievieten zich vrij laag vanuit Oostelijke richting recht naar zee begaven. Zij verdwenen boven zee uit het gezicht. Eenige aarzeling boven zee kon ik niet constateeren. Waar andere vogels steeds de kustlijn schuwen leek mij dit erg vreemd.

Scheveningen, 21 April '38.

J. H. VAN SOEST.

De Uil en de Wezel. Hierbij heb ik de eer U een, volgens mijn opinie, eigenaardige gebeurtenis in de dierenwereld, mede te delen.

Vorige week, terwijl ik in de tuin bezig was, hoorde ik plotseling een vreselijk lawaai, gepaard gaande met angstkreten van een vogel in de dakgoot en zag ik de vleugels van een steenuil boven de dakgoot snel heen en weer gaan. Daar ik vermoedde, dat de steenuil aangevallen werd door een rat of bunzing (de rat is schadelijk op de boerderij), haalde ik snel een ladder en de buks en toen ik over de dakgoot keek zag ik geheel iets anders, dan ik vermoed had n.l. de steenuil was aangevallen door een wezel. Daar de steenuil reeds bijna gedood was heb ik deze uit zijn lijden verlost door hem dood te schieten. Ofschoon de wezel me wel zag, ging hij niet aan de haal, waaruit ik heb geconcludeerd, dat het beest uitgehoerd was.

N. Beerta, 17 Mei '38.

O. S. DIJKEMA.

Hebben vogels reuk? Dat heb ik mijzelf en anderen al dikwijls afgevraagd, maar ik heb nog nooit een bevredigend antwoord gekregen of gevonden. De bioloog haalt zijn schouders op, of antwoordt ontkennend zonder meer en zoo op het eerste gezicht lijkt de vraag ook weinig belangrijk, maar als we haar uitbreiden en zoo stellen: wordt een aasvogel door zijn reukorgaan de richting of de plaats gewezen, waar een kwalijk riekend hapje te vinden is, of is, althans voor sommige soorten, het reukorgaan zoo scherp ingesteld op gevaarlijke luchtjes b.v. menschenlucht, dat ze nog vóór ze hun grootsten vijand zien of hooren hem ruiken, wordt de zaak wel iets anders.

Wie meeuwen en kraaien ziet smullen aan het cadaver van een aangespoelden zeehond of tuimelaar, is allicht geneigd de conclusie te trekken, dat deze vogels zeker geen fijngevoeligen neus hebben, maar ze kunnen ook anders ingesteld zijn; ik heb een vrouw gekend, die haarlemmerolie heerlijk vond en ettelijke malen per dag aan een lodderijndooze snoof, waarvan ze het sponsje met dit heilmiddel had gedrenkt, in plaats van met „ruukgoed”.

De plaats, waar de resten van de Terschellingsche orca begraven zijn, bleef nog heel lang nageuren en mijn hond zou nooit verzuimen er even een neusvol te gaan halen en, als hij de kans kreeg, er in te rollen, om er ons thuis nog eenige dagen van te laten genieten, maar ik heb nooit gezien, dat de meeuwen er ook maar eenige belangstelling voor toonden, waaruit we dus zouden kunnen opmaken, dat bij deze vogels de reukzin geen speurzin is.

Met het besprenkelen van spreuwen- en musschennesten onder de dakpannen had ik geenerlei succes: noch pepermunt- of anijsolie, noch carbol vermocht ze te storen; maar wie weet vonden ze het niet lekker: spreuwen sieren vaak de nesten met blaadjes van ribes en kruisemunt uit den tuin.

Het vangen van eendvogels in eendenkooien is sinds eeuwen op het eiland uitgeoefend en men krijgt den indruk, dat nog altijd het bedrijf op de voorvaderlijke manier wordt uitgeoefend; oervaste gewoonten en opvattingen spelen hierbij een rol. Zoo zijn zij er van overtuigd, dat de eenden in de kolk de aanwezigheid van een mensch onmiddellijk opmerken, doordat ze hem ruiken. Daarop berust dan het gebruik van het kooipak; meestal huren drie of vier kooikers met elkaar een kooi en „loopen” dan om de beurt d.w.z. voeren ieder op zijn dag de tamme en halftamme kooi- en lokvogels en gaan in den vangtijd ook beurtelings ter vangst; elk trekt eerst echter in het „kooihuuske” een uit jutezakken genaaide lange kiel aan, het gemeenschappelijke kooipak. Men zou zoo meenen, dat de bedoeling zou zijn, dat de in de kooi thuis behorende vogels daardoor zullen gelooven steeds één en denzelfden persoon te zien, en dus minder schuw

zullen zijn, want het heele vangststelsel berust op het gedrag der kooivogels, die hun soortgenooten van het wad moeten lokken en naar een jammerlijk uiteinde geleiden. Men zou ook in de vermomming van den kooiker, die hem op een vogelverschrikker doet lijken, het middel kunnen zien, om op het oogenblik, dat hij zich aan de verleide vogels moet vertoonen, er meer schrikwekkend uit te zien. Maar neen, het is alleen om den reuk! En om de meerpersoonslucht van dit niet frissche pakje weer weg te nemen, draagt de kooiker een test met een rookend turf-kool, een gebruik, dat mij van elders niet bekend is, terwijl van het traditioneele kooihondje hier nooit gebruik gemaakt wordt. Uit het bovenstaande blijkt wel, dat dus de kooikers bij de eendvogels een zeer scherpe reuk veronderstellen, die hen in staat zou stellen, gevaarlijke van ongevaarlijke luchtjes te onderscheiden, maar er is nog geen spoor van bewijs. Ook een blinde wulp, die ik indertijd eenige dagen kon observeeren toonde duidelijk, dat hij de vijandige lucht van mensch en hond niet kon waarnemen, maar het minste gerucht deed hem onmiddellijk reageeren, zoodat ik heel sterk overhel tot de meening: vogels hebben een weinig ontwikkeld reukzintuig en er is geen enkele reden om aan te nemen, dat eendvogels een uitzondering zouden maken op den algemeenen regel.

Mogelijk echter kan iemand mij nader inlichten, of iets uit zijn ervaringen in dezen vertellen.
Midsland, Terschelling. G. W. JONGENS.

De Holwortel in Drente. In uw „Geïllustreerde Flora van Nederland” vind ik een viertal vindplaatsen vermeld van de Holwortel. Misschien zal het U interesseren te vernemen, dat deze plant ook voorkomt in De Wijk (Dr.), zowel de rode als de witte variëteit. De plant groeit in de tuin van het oude buiten Dickninge. Op deze plaats heeft vroeger een klooster gestaan.

Hengelo, 1 Mei '38.

Mej. G. RIDDERING.

Kleine Vliegenvanger. Naar aanleiding van het art. „Welkom, vreemdeling” in afl. 3 van „De Levende Natuur” (Jaarg. 43), deel ik U het volgende mede:

Eind Mei van dit jaar zag ik een mij onbekend vogeltje in struikgewas aan den kant van een dennenbosch, waardoor het fietspad loopt van de Nieuwe Wetering (gem. Maartensdijk) in de richting naar station Bilthoven. Het dier was niet erg schuw, ± 5 min. kon ik het met mijn binocle nauwkeurig waarnemen. Veel bekende vogelboekjes raadpleegde ik. Ten slotte gaf Specht-Naumann „Die Vögel Europas” de oplossing. Het was de *Kleine Vliegenvanger* δ .

Maartensdijk, 5 Juli '38.

A. C. DEN BESTEN.

Honingbij haalt stuifmeel op gras. In het laatste Juni-nummer van De Lev. Natuur maakte U de opmerking, dat Hommels wel eens stuifmeel halen op grassen. Zo had ik $\pm$ half Juni ook eigener beweging eenzelfde waarneming gedaan, maar dan met de honingbij als acteur.

De „zeedijk” (Scheldedijk) was dicht begroeid met kropjaar, die juist bloeide. Op den 15en Juni, zag ik één, zegge één honingbij, die op dit gras stuifmeel verzamelde. Daardoor liep het diertje juist in de gaten. 'k Heb mijn best gedaan meerdere bijen te betrappen op grassen, welke bloeiden, maar nog geen succes gehad.

Biezelinge, 4 Juli 1908.

B. J. J. R. WALRECHT.

Vliegend Hert. Naar aanleiding van het laatste Nr. van De Lev. Natuur deel ik U mede dat ik dezen zomer een vliegend hert kreeg, gevangen bij Kerkrade, en voor een paar jaar een, gevangen bij Heerlen. Ook ontving ik Klein Springzaad, gevonden bij Heerlen.

Venlo, 8 Juli '38.

A. J. PIJERS.

AANGEBODEN:

Door verschillende omstandigheden ben ik genoodzaakt van studierichting te veranderen en mijn beide microscopen op te ruimen. De eene is een Zeiss met holle en vlakke spiegel, collector, revolver met twee objectieven en twee oculairs. Dit exemplaar is in uitstekende conditie en gegarandeerd zonder fouten. Prijs f 40.— inclusief kist; De andere heeft een statief systeem Busch (samenklapbaar), holle en vlakke spiegel, collector (verstelbaar), revolver, objectieven 3—7 en 1/12 olie-immersie, oculairs 1-3-4. Vergrotingen 30 tot 1250 maal. Een bij deze microscoop aanwezig keuringsbewijs vermeldt, dat objectief 3 niet zuiver centreert, hetgeen echter met een kleine reparatie te verhelpen is. Ook deze verder zonder gebreken! Prijs in kist f 45.—.

Adres: Rotterdamschedijk 17, Schiedam.

Verzameling mineralen aangeboden tegen billijken prijs.

Adres: BEEGER, Nic. Witsenkade 10, Amsterdam (C.).